

Förlängd tid för statliga garantier för att återställa försäkringsskyddet för flygbranschen

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i proposition 2001/02:23 att t.o.m. den 23 november 2001 förlänga bemyndigandet för regeringen att utfärda statliga garantier för att återställa försäkringsskyddet för flygbranschen.

I betänkandet finns två reservationer och ett särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Regeringens överväganden.....	6
Motionsförslag	7
Utskottets ställningstagande	8
1 Avslag på propositionen	8
2 Slutdatum.....	8
3 Avgifter för garantierna	8
4 Långsiktig lösning	9
Reservationer.....	10
1. Avslag på propositionen (punkt 1).....	10
2. Förlängd tid för statliga garantier (punkt 2).....	10
Särskilt yttrande.....	11
Avgifterna för garantin	11
Bilaga 1	
Förteckning över behandlade förslag.....	12
Propositionen.....	12
Följdmotioner	12
Bilaga 2	
Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU3y.....	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motion 2001/02:T60.

Reservation 1 (mp)

2. Förlängd tid för statliga garantier

Riksdagen förlänger giltighetstiden för bemyndigandet för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att mot en riskavspeglande avgift (inklusive administrativa kostnader) ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa försäkringsskyddet till samma omfattning som tidigare vid skador för tredje man som följer av krig, terrorism och liknande för av Sverige licensierade flygbolag och för flygplatser och vissa s.k. handlingagenter till och med den 23 november 2001. Därmed bifaller riksdagen proposition 2001/02:23 och avslår motionerna 2001/02:T59 yrkande 2 och 2001/02:T61 yrkande 1.

Reservation 2 (m)

3. Slutdatum

Riksdagen avslår motion 2001/02:T59 yrkande 1.

4. Avgifter för garantierna

Riksdagen avslår motion 2001/02:T61 yrkande 2.

5. Långsiktig lösning

Riksdagen avslår motion 2001/02:T62.

Vidare föreslår utskottet att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 30 oktober 2001

På trafikutskottets vägnar

Monica Öhman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Monica Öhman (s), Per-Richard Molén (m), Jarl Lander (s), Tom Heyman (m), Krister Örnfjäder (s), Lars Björkman (m), Inger Segelström (s), Stig Eriksson (v), Mikael Johansson (mp), Claes-Göran Brandin (s), Christina Axelsson (s), Sture Arnesson (v), Magnus Jacobsson (kd), Lars Elinderson (m), Lars Gustafsson (kd) och Viviann Gerdin (c).

Redogörelse för ärendet

Riksdagen beslutade den 27 september 2001 att bemyndiga regeringen att ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa det försäkringsskydd för svenska licensierade flygbolag, för flygplatser och för vissa s.k. handlingagenter som marknaden inte längre tillhandahåller vid skador på tredje man som följer av krig, terrorism och liknande (bet. 2001/02:TU5, rskr. 2001/02:1).

Regeringen beslutade den 18 oktober 2001 att lämna en proposition till riksdagen om att förlänga tiden för statliga garantier för att återställa försäkringsskyddet för flygbranschen (prop. 2001/02:23).

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och de motioner som har väckts i ärendet framgår av *bilaga 1* till betänkandet. Finansutskottet har avgivit yttrande i ärendet (yttr. 2001/02:FiU3y) som fogas som *bilaga 2* till betänkandet.

Regeringens överväganden

Vid EU:s transportministermöte den 16 oktober 2001 enades man bl.a. om följande slutsatser:

- En snabb och gemensam återgång till kommersiella försäkringslösningar från de nuvarande alternativ som medlemsstaterna erbjuder flygbolag, flygplatser och tjänsteleverantörer. Under tiden fram till en sådan normalisering och för att garantera effektivitet och sammanhållning, får medlemsstaterna, under kommissionens granskning och i överensstämmelse med Ekofins slutsatser den 22 september 2001, fortsätta att tillämpa tillfälliga regeringsåtgärder, under en period av en månad, under förutsättning att situationen åter granskas i slutet av denna period. Den skall under inga omständigheter sträcka sig utöver den 31 december 2001. Åtgärderna skall avse att täcka försäkringsskyddet till den nivå som gällde före den 11 september 2001 för försäkringstagare (flygbolag, flygplatser och tjänsteleverantörer) och över den nivå som redan finns tillgänglig på marknaden.
- Sådana regeringsåtgärder får bara tillhandahållas mot marknadsmässiga premier, som skall granskas månadsvis.
- Flygbolag från tredje land skall visa att de uppfyller minimikravet på försäkringsskydd.
- Om mot all förmodan den abnormala försäkringssituationen skulle återuppträda skall kommissionen lämna förslag om hur dessa risker kan täckas på annat sätt.

Att det finns fungerande flygtransporter, framhåller regeringen, är ett intresse för såväl staten, näringslivet som för samhället i övrigt. Vid allvarliga störningar på flygmarknaden finns det ett legitimt intresse av att staten temporärt träder in och ger garantier och andra stödåtgärder när alternativet annars kanske är att dessa transporter upphör helt för kortare eller längre tid.

Regeringen konstaterar att det sedan den 3 oktober 2001 finns ett försäkringsskydd för flygbolagen upp till 1000 miljoner US-dollar. För andra aktörer i flygbranschen såsom flygplatser och företag som tillhandahåller olika former av marktjänster finns ännu inget försäkringsalternativ tillgängligt.

Regeringens bedömning är att det av riksdagen lämnade bemyndigandet helt eller delvis kommer att behöva tillämpas viss tid även efter utgången av den trettiodagarsperiod som riksdagen redan beslutat om. Regeringen föreslår att riksdagen förlänger giltighetstiden för det tidigare lämnade bemyndigandet till att gälla till och med den 23 november 2001. Regeringen avser inte att därefter begära någon ytterligare förlängning.

Utgångspunkten bör enligt regeringen vara att garantier skall kunna ställas ut till den del marknadslösningar saknas för flygbolag, tjänsteleverantörer och flygplatser. Regeringen skall verka för att garantiåtagandena upphör så snart som möjligt och att marknaden återtar sin traditionella roll före den 23 november 2001.

Motionsförslag

I motion T59 av Gudrun Schyman m.fl. (v) yrkas att riksdagen beslutar dels om ett slutdatum för den statliga garantin, dels att staten endast skall täcka en garanti över 1 miljard US-dollar, dock högst 1,75 miljarder US-dollar. Det senare yrkandet motiveras med att det i dag finns marknadslösningar upp till 1 miljard US-dollar.

Mikael Johansson (mp) anför i motion T60 att riksdagen bör avslå propositionen. Flygbolagens försäkringsskydd är enligt motionen en fråga som bör lösas av marknaden på rent kommersiella villkor. Vidare framhålls att det redan nu finns försäkringsskydd på upp till 1 miljard kronor.

Per-Richard Molén m.fl. (m) framhåller i motion T61 att riksdagen bör besluta att de statliga garantierna för flygbranschen enbart skall omfatta försäkringsskydd som inte täcks av marknaden och som längst gälla t.o.m. den 23 november 2001. Vidare anser motionärerna att den statliga garantin bör avgiftsbeläggas med en premie som avspeglar den med garantin kopplade risken och som inte leder till ekonomiska fördelar i förhållande till andra flygbolag som tecknat försäkringar enligt marknadsanpassade villkor.

Sven Bergström m.fl. (c) anför i motion T62 att regeringen inom EU bör vara pådrivande så att den uppkomna situationen kan lösas på försäkringsmarknaden mellan flygbolagen och försäkringsbolagen.

Utskottets ställningstagande

1 Avslag på propositionen

Utskottet kan inte ställa sig bakom yrkandet i Miljöpartiets motion att riksdagen skall avslå propositionen. Utskottet avstyrker därför motion T60.

2 Förlängt bemyndigande för regeringen att ställa ut statliga garantier

Utskottet delar regeringens uppfattning att det av riksdagen utfärdade bemyndigandet för regeringen att ställa ut garantier till försäkringsbolag för att återställa det försäkringsskydd för svenska licensierade flygbolag, flygplatser m.fl. som försäkringsmarknaden för närvarande inte tillhandahåller vid krigshandlingar, terrorattacker och liknande bör förlängas till och med den 23 november 2001. Bemyndigandet för regeringen kommer därmed att gälla under tiden den 25 september 2001 – den 23 november 2001.

Som framgår av propositionen är det regeringens avsikt att verka för att systemet med statliga garantier avskaffas så snart som möjligt och att marknaden återtar sin traditionella roll före den 23 november 2001. Även utskottet finner det angeläget att så kan ske. Utskottet förutsätter att regeringen verkar för att så långt som möjligt finna marknadslösningar. Utskottet är dock inte berett att, vilket begärs i m- och v-motionerna, föreslå att riksdagen beslutar att de statliga garantierna endast skall omfatta försäkringsskydd som överstiger 1 000 miljoner US-dollar. Utskottet vill framhålla att det är angeläget att de skandinaviska länder som äger SAS och bl.a. även övriga EU-länder så långt möjligt kan finna gemensamma lösningar.

Av det anförda följer att trafikutskottet i likhet med finansutskottet anser att riksdagen bör bifalla propositionen. Härav följer att motionerna T59 (v) yrkande 2 och T61 (m) yrkande 1 avstyrks.

2 Slutdatum

Riksdagen bör enligt Vänsterpartiets motion ange ett definitivt slutdatum, den 23 november 2001, för den statliga garantin till försäkringsbolag.

Regeringen framhåller i propositionen att den inte avser att begära någon ytterligare förlängning. Något särskilt uttalande från riksdagens sida är enligt utskottets mening inte erforderligt. Motion T59 (v) yrkande 1 avstyrks därför.

3 Avgifter för garantierna

Trafikutskottet delar finansutskottets uppfattning att en riskspeglade avgift bör tas ut, vilken även täcker de administrativa kostnaderna för garantierna.

Såsom förutsattes redan i det tidigare riksdagsbeslutet bör full avgift tas ut. Något ytterligare uttalande från riksdagens sida anser utskottet inte vara erforderligt. Motion T61 (m) yrkande 2 avstyrks därför.

4 Långsiktig lösning

I motion T62 (c) framhålls att den situation som nu uppstått inte i längden är hållbar. Sverige bör inom EU vara pådrivande för att finna en långsiktig lösning mellan flygbolagen och försäkringsföretagen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om det angelägna i att marknaden kan finna en långsiktig lösning. Av propositionen framgår att det också är regeringens uppfattning. Utskottet förutsätter också att Sverige inom EU kommer att vara pådrivande i arbetet med att finna en långsiktig lösning mellan flygbolagen och försäkringsföretagen.

Med det anförda är, enligt utskottets mening, syftet med motionen tillgodosett. Något initiativ från riksdagens sida är inte erforderligt. Motionen avstyrks därför.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Avslag på propositionen (punkt 1)

av Mikael Johansson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse: Riksdagen avslår proposition 2001/02:23. Riksdagen bifaller därmed motion 2001/02:T60.

Ställningstagande

Enligt Miljöpartiet de grönas uppfattning bör staten inte ikläda sig något garantiansvar. Flygbolagens försäkringsskydd är en fråga som bör lösas av marknaden på rent kommersiella villkor. Redan nu finns det försäkringsbolag som erbjuder ett försäkringsskydd på upp till 1 000 miljoner US-dollar.

2. Förlängd tid för statliga garantier (punkt 2)

av Per-Richard Molén (m), Tom Heyman (m), Lars Björkman (m) och Lars Elinderson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager, med anledning av proposition 2001/02:23, som sin mening för regeringen vad som anförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2001/02:T59 yrkande 2 och 2001/02:T61 yrkande 1.

Ställningstagande

Vi accepterar att det beslut som riksdagen tidigare fattat om statliga garantier för flygbranschens försäkringsskydd förlängs till och med den 23 november 2001. Vi anser emellertid att de statliga garantierna för flygbranschen enbart skall omfatta försäkringsskydd som inte täcks av marknaden. Av propositionen framgår att staten endast bör ställa ut garantier till försäkringsbolag för ett försäkringsskydd som överstiger 1 000 miljoner US-dollar dock högst till 1 700 miljoner US-dollar.

Särskilt yttrande

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttrande. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Avgifterna för garantin

Per-Richard Molén (m), Tom Heyman (m), Lars Björkman (m) och Lars Elinderson (m) anför:

Vi anser att för det fall den avgift SAS Sverige AB betalar för att täcka statens finansiella risk och administrativa kostnad relativt sett understiger den kostnad övriga flygbolag har för sitt försäkringsskydd genom egna tecknade försäkringar skall denna avgift justeras för att SAS inte ekonomiskt i förhållande till andra aktörer skall gynnas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Näringsdepartementet) föreslår i proposition 2001/02:23 att riksdagen förlänger giltighetstiden för bemyndigandet för regeringen att mot en riskavspeglande avgift (inklusive administrativa kostnader, ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa försäkringsskyddet till samma omfattning som tidigare vid skador för tredje man som följer av krig, terrorism och liknande för av Sverige licensierade flygbolag och för flygplatser och vissa s.k. handlingagenter t.o.m. den 23 november 2001.

Följdmotioner

2001/02:T59 av Gudrun Schyman m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett definitivt slutdatum för den statliga garantin till försäkringsbolag.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten endast skall täcka en garanti över 1 miljard US-dollar, dock högst 1,75 miljarder US-dollar.

2001/02:T60 av Mikael Johansson (mp):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden för bemyndigandet för regeringen att mot en riskavspeglande avgift (inklusive administrativa kostnader) ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa försäkringsskyddet till samma omfattning som tidigare vid skador för tredje man som följer av krig, terrorism och liknande för av Sverige licensierade flygbolag t.o.m. den 23 november 2001.

2. Riksdagen avslår regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden för bemyndigandet för regeringen att mot en riskavspeglande avgift (inklusive administrativa kostnader) ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa försäkringsskyddet till samma omfattning som tidigare vid skador för tredje man som följer av krig, terrorism och liknande för flygplatser t.o.m. den 23 november 2001.

3. Riksdagen avslår regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden för bemyndigandet för regeringen att mot en riskavspeglande avgift (inklusive administrativa kostnader) ikläda staten ekonomiska förpliktelser i form av garantier till försäkringsbolag för att återställa försäkringsskyddet till samma

Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

omfattning som tidigare vid skador för tredje man som följer av krig, terrorism och liknande för vissa s.k. handlingagenter t.o.m. den 23 november 2001.

2001/02:T61 av Per-Richard Molén m.fl. (m):

1. Riksdagen beslutar att de statliga garantierna för flygbranschen enbart skall omfatta försäkringsskydd som inte täcks av marknaden och som längst skall gälla t.o.m. den 23 november 2001.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den statliga garantin för ett försäkringsskydd bör avgiftsbeläggas med en premie som dels avspeglar den med garantin kopplande risken, dels inte leder till ekonomiska fördelar i förhållande till andra flygbolag som tecknat försäkringar enligt marknadsanpassade villkor.

2001/02:T62 av Sven Bergström m.fl. (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inom EU bör driva på för att den uppkomna situationen skall lösas på försäkringsmarknaden mellan flygbolagen och försäkringsbolagen.

BILAGA 2

Finansutskottets yttrande 2001/02:FiU3y

Förlängd tid för statliga garantier för att återställa försäkringsskyddet för flygbranschen

Till trafikutskottet

Trafikutskottet har tidigare denna dag beslutat att bereda finansutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2001/02:23 Förlängd tid för statliga garantier för att återställa försäkringsskyddet för flygbranschen samt de med anledning av propositionen väckta motionerna.

Fyra motioner har väckts i ärendet, nämligen motionerna T59 av Gudrun Schyman m.fl. (v), T60 av Mikael Johansson (mp), T61 av Per-Richard Molén m.fl. (m) och T62 av Sven Bergström m.fl. (c).

Bakgrund

Efter terroraktionerna i USA den 11 september 2001 reducerade de internationella flygförsäkringsbolagen sin täckning av sådana skador på tredje man som förorsakas av krigshandlingar, terrorattacker, kapningar, m.m. mot flygplan från maximalt 1 750 miljoner US-dollar till 50 miljoner US-dollar. Ändringen trädde i kraft den 25 september och medförde att det inte längre blev möjligt att på den öppna marknaden teckna försäkringar som i tillräcklig grad täckte eventuella skador på tredje person. Och utan ett sådant försäkringsskydd fanns det risk för att flygtrafiken inte skulle kunna upprätthållas.

När finansutskottet i detta läge gavs tillfälle att yttra sig över trafikutskottets planer på att ta ett utskottsinitiativ i frågan, ställde sig finansutskottet positivt till att staten gick in och utfärdade garantier som återskapade det försäkringsskydd som svenska licensierade flygbolag, flygplatser m.m. tidigare hade haft men som försäkringsmarknaden inte längre tillhandahöll.

Finansutskottet ansåg att en sådan statlig garanti skulle komplettera de försäkringar som erbjöds på marknaden och ge ett ersättningsskydd upp till 1 750 miljoner US-dollar. Garantin borde utformas i enlighet med de principer som lagts fast vid Ecofinmötet den 22 september 2001 och som innebar:

- att garantin skulle avse skyddet för tredje man vid krig, terrorism och liknande,
- att garantin skulle tidsbegränsas och gälla i högst 30 dagar,

Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

- att den skulle vara avgiftsbelagd med en premie som i möjligaste mån avspeglade de risker som var förknippade med garantin.

Enligt finansutskottets mening var det angeläget att man i detta sammanhang också beaktade de principer som numera gäller för den statliga garanti-givningen. Om möjligt borde således garantin vara beloppsmässigt begränsad och inte mer långtgående än det skydd som flygförsäkringsbolagen tidigare lämnat. För att undvika att statsbudgeten skulle behöva belastas med ett anslag motsvarande eventuella subventioner borde full avgift tas ut. Avgiften skulle också täcka de administrationskostnader som var förknippade med garantin.

Om försäkringsfrågorna inte hade lösts inom en månad förutsatte finansutskottet att regeringen skulle återkomma till riksdagen med förslag till en långsiktig lösning på problemen.

Propositionen

I proposition 2001/02:23 föreslår regeringen att den nuvarande garantin skall förlängas t.o.m. den 23 november 2001. Regeringen har därefter inte för avsikt att begära någon ytterligare förlängning av bemyndigandet. Det är också regeringens avsikt att verka för att detta garantisystem redan dessförinnan avskaffas så snart som möjligt.

Av propositionen framgår att EU:s transportministrar vid ett rådsmöte den 16 oktober 2001 påkallat en snabb återgång till kommersiella försäkringslösningar. I avvaktan på en sådan normalisering får emellertid medlemsstaternas regeringar fortsätta att tillämpa egna lösningar under en period av en månad i taget, dock längst t.o.m. utgången av året. Genom dessa lösningar skall försäkringsskyddet för flygbolag, flygplatser och tjänsteleverantörer kunna utsträckas till att omfatta även nivån över den som redan finns tillgänglig på marknaden upp till vad som gällde före den 11 september 2001. Sådana lösningar får enligt transportministrarna tillhandahållas bara mot marknads-mässiga premier.

I propositionen konstaterar regeringen att det sedan den 3 oktober 2001 finns ett försäkringsskydd för flygbolag upp till 1 000 miljoner US-dollar och att SAS Sverige AB är det enda svenska flygbolag som kunnat komma i fråga för garantier överstigande denna nivå. Ett försäkringsskydd upp till 1 000 miljoner US-dollar har i ett flertal fall visat sig tillräckligt för att flygtrafiken skall kunna upprätthållas. Det framgår inte minst av att ett stort antal flygbolag utanför EU och USA redan har tecknat det försäkringsskydd som marknaden erbjuder. Enligt uppgift har även ett antal mindre EG-lufttrafikföretag tecknat denna försäkring.

Utgångspunkten bör enligt regeringens mening vara att garantier skall kunna ställas ut till den del marknadslösningar saknas för flygbolag, tjänsteleverantörer och flygplatser.

I propositionen framhålls också att regeringen självfallet skall verka för att garantiåtagandena upphör så snart som möjligt och att marknaden återtar sin traditionella roll före den 23 november 2001.

Utskottets överväganden

Regeringen har tidigare bemyndigats att under en månad fram t.o.m. den 24 oktober 2001 utfärda garantier för att återställa det försäkringsskydd som bortfallit för flygbranschen sedan flygförsäkringsbolagen efter terroraktionerna i USA den 11 september reducerat sin täckning av skador mot tredje man. Beslutet tillkom på initiativ av trafikutskottet och var påkallat av behovet av att säkerställa flygtrafiken i ett läge när det inte längre var möjligt att på den öppna marknaden teckna försäkringar som i tillräcklig grad täckte eventuella skador på tredje person. Finansutskottet tillstyrkte i ett yttrande (2001/02:FiU2y) trafikutskottets initiativ.

Frågan har därefter kommit i ett delvis annat läge sedan det på marknaden tillkommit försäkringslösningar som ger flygbolagen ett försäkringsskydd upp till 1 000 miljoner US-dollar per skadetillfälle. En sådan försäkring har sedan den 3 oktober 2001 kunnat tecknas genom försäkringsmäklare Willies, som företräder en stor grupp av försäkringsbolag. Premien för denna försäkring uppgår till ungefär 32 kr per passagerare och resa. En annan grupp av försäkringsbolag, företrädda av Berkshire Hathaway, har därefter gått ut på marknaden och erbjudit flygbolagen ett liknande försäkringsskydd. Enligt vad finansutskottet har inhämtat har försäkringar av detta slag hittills tecknats av 241 flygbolag, av vilka 80 bundit sig för den högsta ersättningsnivån, 1 000 miljoner US-dollar.

Till saken hör emellertid att de erbjudna marknadslösningarna inte ger samma försäkringsskydd som före terrorattackerna i USA. Bland annat omfattar de inte flygplatser och företag som tillhandahåller olika former av mark-tjänster. De gäller inte heller för skadebelopp i intervallet mellan 1 000 och 1 750 miljoner US-dollar. Dessutom gäller de endast för ett skadetillfälle.

EU:s transportministrar har vid ett rådsmöte den 16 oktober 2001 uttalat sig för att systemet med statliga garantier förlängs med en månad i taget, dock längst t.o.m. den 31 december 2001. Genom dessa insatser skall försäkringsskyddet över den nivå som finns tillgänglig på marknaden kunna utsträckas och ges samma omfattning som före den 11 september. Stöd av detta slag får dock tillhandahållas bara mot marknadsmässiga premier.

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att giltighetstiden för det av riksdagen tidigare lämnade bemyndigandet skall utsträckas en månad och således gälla t.o.m. den 23 november 2001. Regeringen framhåller att den har för avsikt att verka för att garantisystemet kan avskaffas redan dessförinnan. Regeringen avser inte heller att återkomma till riksdagen med förslag om ytterligare förlängning av bemyndigandet.

Finansutskottet har med hänsyn härtill inget att erinra mot den i propositionen föreslagna lösningen. Enligt finansutskottets mening bör således trafikutskottet tillstyrka att det tidigare lämnade bemyndigandet förlängs på

Okänt namn på dokumentegenskap.Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.

föreslaget sätt till att gälla tiden fram t.o.m. den 23 november 2001. I enlighet härmed bör således en riskavspeglande avgift tas ut, vilken även täcker de administrativa kostnaderna för garantierna. Såsom förutsattes redan i det tidigare riksdagsbeslutet bör full avgift tas ut. Därmed undviker man att ett anslag motsvarande subventionsinslaget behöver föras upp på statsbudgeten.

Vad finansutskottet här har sagt innebär samtidigt att trafikutskottet bör avstyrka de i motion T60 av Mikael Johansson (mp) framförda avslagsyrkandena på propositionen.

Moderata samlingspartiet anser i motion T61 att den nu föreslagna förlängningen av bemyndigandet som längst skall gälla till den 23 november 2001 och enbart omfatta försäkringsskydd som inte täcks av marknaden. Vänsterpartiet föreslår i motion T59 att detta datum skall ses som ett definitivt slutdatum för garantierna till flygbranschen och att staten endast skall täcka en garanti överstigande 1 000 miljoner US-dollar upp till 1 750 miljoner US-dollar.

Av propositionen framgår att utgångspunkten bör vara att garantier skall kunna ställas ut till den del marknadslösningar saknas för flygbolag, tjänstleverantörer och flygplatser. Och enligt det tidigare riksdagsbeslutet skall den statliga garantin komplettera de försäkringar som marknaden erbjuder och ge ett försäkringsskydd upp till 1 750 miljoner US-dollar. I en sammanfattande förslagsruta i propositionen uttalar regeringen sin avsikt att inte begära någon ytterligare förlängning av bemyndigandet efter den 23 november 2001.

I den moderata motionen T61 föreslås även att premien för den statliga garantin dels skall avspegla de risker som är förknippade med garantin, dels inte får ge garantitagarna några ekonomiska fördelar gentemot andra flygbolag som tecknat försäkringar till marknadsanpassade villkor. Utskottet vill i detta sammanhang understryka att det tidigare riksdagsbeslutet förutsatte att full avgift skall tas ut och att det i propositionen även förutsätts att den premie som skall tas ut också skall täcka de administrativa kostnaderna för garanti-givningen.

Stockholm den 30 oktober 2001

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Johan Lönnroth (v), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Anna Åkerhielm (m), Carin Lundberg (s), Kjell Nordström (s), Siv Holma (v), Gunnar Axén (m), Yvonne Ruwaida (mp), Lena Ek (c), Karin Pilsäter (fp), Carl-Axel Johansson (m) och Göran Hägglund (kd).

Avvikande mening

Yvonne Ruwaida (mp) anför:

Jag anser att trafikutskottet bör tillstyrka motion T60 av Mikael Johansson (mp) och således avslå propositionen.

Enligt Miljöpartiet de grönas uppfattning bör staten inte ikläda sig något garantiansvar. Flygbolagens försäkringsskydd är en fråga som bör lösas av marknaden på rent kommersiella villkor. Och redan nu finns försäkringsbolag som erbjuder faciliteter som ger ett försäkringsskydd på upp till 1 000 miljoner US-dollar, vilket ger ingen eller en låg extrakostnad per passagerare.